

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ (Мінфін)

вул. М. Грушевського 12/2 м. Київ 01008 тел. (044) 206-59-47, факс 425-90-26
e-mail: infomf@minfin.gov.ua, код ЄДРПОУ 00013480

від _____ 20__ р. № _____ На № _____ від _____ 20__ р.

Верховна Рада України
Народним депутатам України
Юлії ТИМОШЕНКО
Івану КРУЛЬКУ

Про результати розгляду
депутатського запиту

Шановні панове народні депутати!

Міністерство фінансів України відповідно до доручення Прем'єр-міністра України Д. Шмигала від 23.07.2021 № 35272/1/1-321 до листа Голови Верховної Ради України Д. Разумкова від 16.07.2021 № 11/10-1149 розглянуло Ваш депутатський запит від 12.07.2021 № 173-5/2, оголошений на засіданні Верховної Ради України 16.07.2021, щодо фінансового забезпечення діяльності районних рад та повідомляє.

В умовах перехідного періоду реформування місцевого самоврядування, територіальної організації влади та адміністративно-територіального устрою країни районні ради в межах фінансової спроможності мають здійснювати свої повноваження, визначені чинним законодавством, зокрема статтею 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», стосовно питань, які вирішуються районними і обласними радами виключно на їх пленарних засіданнях.

З метою приведення правових засад функціонування бюджетної системи у відповідність до нового адміністративно-територіального устрою України Верховна Рада України прийняла Закон України від 17.09.2020 № 907-IX «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» (далі – Закон № 907).

Зокрема, Законом № 907 розмежовано склад доходів та видатків сільських, селищних, міських та районних бюджетів і доповнено Бюджетний кодекс України (далі – Кодекс) статтею 64¹, якою визначено склад доходів загального фонду районних бюджетів.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B0400000065FC2E00F4C69200

Підписувач Марченко Сергій Михайлович

Дійсний з 29.03.2021 10:34:30 по 29.03.2023 10:34:30

Міністерство фінансів України

05110-14-2/23927 від 30.07.2021

Таким чином, Кодексом визначено основні джерела доходів районних бюджетів та бюджетів територіальних громад.

Водночас Законом України від 15.12.2020 № 1081-IX «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» передбачено, що районні ради здійснюють передачу із спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст у власність сільських, селищних, міських територіальних громад установ та закладів, розташованих на їхній території, відповідно до розмежування видатків між бюджетами, визначеного Кодексом. З 01 січня 2021 року видатки на функціонування зазначених установ і закладів плануються та здійснюються з бюджетів таких територіальних громад з метою максимального наближення до їх безпосереднього споживача за принципом субсидіарності.

Також Законом України від 17.11.2020 № 1009-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо впорядкування окремих питань організації та діяльності органів місцевого самоврядування та районних державних адміністрацій» (далі – Закон № 1009) врегульовано питання щодо закінчення повноважень районних рад ліквідованих районів, правонаступництва майна, прав, розподілу залишків коштів.

Так, видатки на утримання апарату районної ради у 2021 році можуть бути передбачені, зокрема, за рахунок вільного залишку коштів районного бюджету, що утворився після розподілу таких залишків коштів з урахуванням цільового призначення коштів, особливостей розподілу нерухомого майна, фінансових (боргових) та/або майнових зобов'язань відповідно до норм Закону № 1009.

Щодо пропозиції віднести до доходів районних бюджетів певного відсотку ряду податків, то реалізація такої пропозиції щодо зміни нормативу розподілу податків, зокрема, податку на доходи фізичних осіб за рахунок зменшення відсотка відрахування такого податку до державного бюджету (крім сплаченого податку на території міста Києва) на 1% призведе до втрат загального фонду державного бюджету в сумі 2,4 млрд грн (в умовах 2021 року).

Податок на доходи фізичних осіб є одним із бюджетоформуючих податків дохідної частини загального фонду державного бюджету, кошти з якого спрямовуються на видатки, зокрема для національної оборони, освіти, охорони здоров'я, соціального захисту та соціального забезпечення населення та інше (стаття 87 Кодексу), тому зменшення його надходжень призведе до недофінансування найважливіших соціальних програм та заходів, передбачених у бюджеті.

Пунктом 2 частини першої статті 7 Кодексу визначено принцип збалансованості, який передбачає, що повноваження на здійснення витрат бюджету мають відповідати обсягу надходжень бюджету на відповідний бюджетний період. Отже, створення додаткових втрат доходів загального фонду державного бюджету призведе до розбалансування державного бюджету та зменшення ресурсу в середньостроковій перспективі.

Крім цього, Президент України Указом від 18.05.2021 № 196/2021 ввів у дію рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14.05.2021 «Про

пропозиції до Бюджетної декларації на 2022 – 2024 роки за статтями, пов'язаними із забезпеченням національної безпеки і оборони України», згідно з яким Кабінет Міністрів України зобов'язаний передбачити у Бюджетній декларації на 2022 – 2024 роки, зокрема, видатки на забезпечення національної безпеки і оборони України в обсязі не менше 5 відсотків від запланованого обсягу валового внутрішнього продукту для сектору безпеки і оборони України, а також забезпечити під час підготовки проектів законів про Державний бюджет на 2022, 2023, 2024 роки збільшення видатків на національну безпеку і оборону України з урахуванням воєнно-політичної обстановки та вимог законодавства до перегляду дохідної частини державного бюджету.

Таким чином, виконання зазначеного рішення Ради національної безпеки і оборони України потребуватиме додаткового ресурсу доходів державного бюджету.

Починаючи з 2021 року, Законом України від 15.12.2020 № 1081-IX «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» встановлено на постійній основі зарахування 13,44 відсотка акцизного податку з виробленого в Україні та з ввезеного на митну територію України пального, що зараховується до загального фонду відповідних бюджетів місцевого самоврядування.

Також Президент України Указом від 29.04.2021 № 180/2021 ввів у дію рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15.04.2021 «Про заходи державної регіональної політики на підтримку децентралізації влади», згідно з яким Кабінет Міністрів України має розробити та подати у тримісячний строк на розгляд Верховної Ради України зміни до законодавчих актів щодо зарахування частини податку на доходи фізичних осіб до місцевих бюджетів за місцем реєстрації місця проживання фізичної особи – платника податку.

З метою напрацювання єдиної концепції щодо порядку перерахування податку на доходи фізичних осіб до місцевих бюджетів (у Верховній Раді України зареєстровано 13 законопроектів) при Комітеті Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики створено робочу групу.

Стосовно пропозиції віднести до доходів районних бюджетів певного відсотку рентної плати за користування надрами місцевого значення, плати за землю, єдиного податку, акцизного збору, що сплачуються на відповідній території, то її реалізація призведе до втрат доходів бюджетів територіальних громад, у зв'язку зі зміною розподілу надходжень.

Звертаємо увагу, що згідно зі статтею 7 Кодексу місцеві бюджети є самостійними. Самостійність бюджетів забезпечується закріпленням за ними відповідних джерел доходів бюджету, правом відповідних органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування визначати напрями використання бюджетних коштів відповідно до законодавства України. В той же час держава коштами державного бюджету не несе відповідальності за бюджетні зобов'язання органів місцевого самоврядування.

У зв'язку зі зміною адміністративно-територіального устрою України та з метою формування спроможного та ефективного місцевого самоврядування важливим етапом є необхідність чіткого розподілу повноважень сільських, селищних, міських рад та їх виконавчих органів, районних та обласних рад за принципом субсидіарності, що дасть можливість визначити видаткові повноваження кожного з рівнів місцевого самоврядування та сформувані фінансову основу для здійснення таких повноважень.

З цією метою Мінрегіоном розроблено проекти законів України:

«Про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо розподілу повноважень органів місцевого самоврядування у зв'язку зі зміною адміністративно-територіального устрою»;

«Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо децентралізації та розмежування повноважень органів місцевого самоврядування у зв'язку зі зміною адміністративно-територіального устрою».

Положеннями цих законопроектів пропонується внести зміни до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» в частині визначення повноважень сільських, селищних, міських рад та їх виконавчих органів (без розподілу на сільські (з чисельністю населення до 500 осіб), міські міст районного значення, міст обласного значення, об'єднаних територіальних громад), розмежування повноважень районних та обласних рад, усунення дублювання повноважень органів місцевого самоврядування різних рівнів.

Наразі відповідно до Регламенту Кабінету Міністрів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.07.2007 № 950, проекти законів погоджені з усіма заінтересованими органами та готуються для внесення на розгляд до Верховної Ради України.

Кам'янську районну раду Дніпропетровської області поінформовано.

З повагою

Міністр

Сергій МАРЧЕНКО

Апарат Верховної Ради України
КАРТКА ДОКУМЕНТА

Кореспонденти Марченко С. М. Міністерство фінансів України
(всього 1)
Вид документа Відповідь на депутатський запит
Вих. № та дата 05110-14-2/23927 від 30.07.2021
кореспондента
№ ДСК
Реєстр. № та 252860 від 30.07.2021
дата реєстрації
Арк./прим. 4/1
Стислий зміст До листа Голови Верховної Ради України від
16.07.21 № 11/10-1149 на депутатський запит
народних депутатів України Тимошенко Ю. В. та
Крулька І. І. щодо фінансового забезпечення
діяльності районних рад

Проходження документа (особа, у якої є позначка «Оригінал»)	Дата передачі оригіналу ВСК	Дата отримання оригіналу	Підпис